

REGLUR

um viðbótareftirlit með fjármálasamsteypum.

I. KAFLI

Almenn ákvæði.

1. gr.

Gildissvið og skilgreining á hugtakinu fjármálasamsteypa.

Reglur þessar taka til viðbótareftirlits með eftirlitsskyldum aðilum á fjármálamarkaði, sem falla undir lög nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki og lög nr. 60/1994 um váttryggingastarfsemi, og eru hluti af fjármálasamsteypu, auk móðurfélaga fjármálasamsteypa eftir því sem nánar er mælt fyrir um í reglum þessum.

Fjármálasamsteypa er samstæða sem uppfyllir eftirfarandi skilyrði að teknu tilliti til ákvæða 3. til 9. gr. um tilgreiningu á fjármálasamsteypu:

1. Eftirlitsskyldur aðili fer fyrir samstæðunni, eða a.m.k. eitt af dótturfélögum í samstæðunni er eftirlitsskyldur aðili. Í þeim tilvikum þegar eftirlitsskyldur aðili fer fyrir samstæðunni er hann annaðhvort móðurfélag aðila á fjármálamarkaði, aðili sem á hlutdeild í aðila á fjármálamarkaði eða aðili sem tengist aðila á fjármálamarkaði með tengslum sem fela í sér eftirfarandi:
 - a. fyrirtæki og önnur fyrirtæki sem það tengist ekki, er stjórnað í sameiningu samkvæmt samningi við fyrirtækið eða samkvæmt ákvæðum í samþykktum fyrirtækjanna, eða
 - b. meirihluti stjórnar eða stjórnenda fyrirtækisins og annarra fyrirtækja sem það tengist ekki, samanstendur af sömu einstaklingum á reikningsárinu.
2. Þegar enginn eftirlitsskyldur aðili fer fyrir samstæðunni og starfsemi samstæðunnar fer aðallega fram á fjármálamarkaði í skilningi 3. gr.
3. A.m.k. einn aðili í samstæðunni starfar á váttryggingasviði og a.m.k. einn aðili starfar á fjármálasviði.
4. Samanlögð umsvif aðila á váttryggingasviði annars vegar og fjármálasviði hins vegar teljast mikilvæg í skilningi 4. og 5. gr.

Sérhverja undirsamstæðu sem uppfyllir skilyrði 1. til 4. tölul. 2. mgr. 1. gr. skal líta á sem fjármálasamsteypu.

Við tilgreiningu fjármálasamsteypu skv. II. kafla í reglum þessum er með samstæðu einnig átt við hóp af fyrirtækjum sem munu fyrirsjáanlega við næsta ársuppgjör teljast samstæða í skilningi 9. tölul. 2. gr.

2. gr.

Orðskýringar.

Í reglum þessum er merking eftirfarandi hugtaka sem hér segir:

1. *Fjármálafyrirtæki*: Fjármálafyrirtæki skv. 4. gr. laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki, auk fyrirtækja með starfsleyfi í löndum utan EES sem uppfylla skilgreiningu áður nefndrar lagagreinar.
2. *Váttryggingafélag*: Váttryggingafélag skv. 2. gr. laga nr. 60/1994 um váttryggingastarfsemi auk váttryggingafélaga með starfsleyfi í löndum utan EES sem uppfylla skilgreiningu áður nefndrar lagagreinar.
3. *Eftirlitsskyldur aðili*: Aðili á fjármálamarkaði sem fellur undir lög nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki og/eða lög nr. 60/1994 um váttryggingastarfsemi.

4. *Lagaákvæði fjármálamarkaðar*: Annars vegar eru það lög nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki og reglugerðir og reglur settar með stoð í þeim lögum og hins vegar lög nr. 60/1994 um váttryggingastarfsemi og reglugerðir og reglur settar með stoð í þeim lögum.
5. *Fjármálamarkaður*: Markaður sem samanstendur af einu eða fleiri af eftirfarandi fyrirtækjum:
 - a. Fjármálafyrirtæki og fyrirtæki tengt fjármálasviði, sbr. lög nr. 161/2002, um fjármálafyrirtæki (saman nefnt fjármálasvið).
 - b. Váttryggingafélagi og eignarhaldsfélagi á váttryggingasviði, sbr. lög nr. 60/1994 um váttryggingastarfsemi (saman nefnt váttryggingasvið).
 - c. Blandað eignarhaldsfélag í fjármálastarfsemi, sbr. 97. gr. laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki, og 7. gr. laga nr. 60/1994 um váttryggingastarfsemi.
6. *Móðurfélag*: Félag sem uppfyllir eitt eða fleiri neðangreindra skilyrða:
 - a. á meirihluta atkvæða í öðru félagi,
 - b. er félagsaðili að öðru félagi og hefur rétt til að tilnefna eða víkja frá meirihluta stjórnar og framkvæmdastjórn þess,
 - c. er félagsaðili að öðru félagi og hefur rétt til ákvörðunarvalds um rekstur og fjárhagslega stjórn þess á grundvelli samþykka félagsins eða samninga við það,
 - d. er félagsaðili að öðru félagi og ræður yfir meirihluta atkvæða í því á grundvelli samnings við aðra hluthafa,
 - e. á eignarhlut í öðru félagi og hefur ákvörðunarvald um rekstur og fjárhagslega stjórn þess.

Auk þess sem segir hér að ofan getur móðurfélag verið hvert það fyrirtæki sem að mati lögbærra yfirvalda, hefur í raun yfirráð í öðru fyrirtæki.
7. *Dótturfélag*: Félag sem er í raun undir yfirráðum annars félags á þann hátt sem lýst er í 6. tölul. 2. gr. Öll dótturfélög dótturfélaga skulu talin sem dótturfélög móðurfélagsins.
8. *Hlutdeild (hlutdeildarfélag)*: Eign í félagi, þó ekki dótturfélagi, sem annað félag og dótturfélög þess eiga verulegan eignarhlut í eða hafa myndað varanleg tengsl við í þeim tilgangi að hafa áhrif á rekstur þess. Slíkt félag telst hlutdeildarfélag. Félag er ávallt talið eiga verulegan eignarhlut ef það og dótturfélög þess eiga a.m.k. 20% eignarhlut beint eða óbeint (í hlutafé, stofnfé eða atkvæðisrétti) í öðru félagi.
9. *Samstæða*: Hópur fyrirtækja sem samanstendur af móðurfélagi, dótturfélagi þess og þeim fyrirtækjum sem móðurfélagið eða dótturfélög þess eiga hlutdeild í auk fyrirtækja sem tengjast hvert öðru með tengslum sem um getur í a. og b. lið 1. tölul. 2. mgr. 1. gr.
10. *Náin tengsl*: Náin tengsl skv. 2. og 3. mgr. 18. gr. laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki.
11. *Blandað eignarhaldsfélag í fjármálastarfsemi*: Blandað eignarhaldsfélag í fjármálastarfsemi sbr. 6. mgr. 97. gr. laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki.
12. *Lögbær yfirvöld*: Eftirlitsaðilar í aðildarríkjum EES sem falið er eftirlit með lagaákvæðum fjármálamarkaðar, hvort heldur sem er með einstökum fyrirtækjum eða á samstæðugrunni, á Íslandi Fjármálaeftirlitið.
13. *Samræmingaraðili*: Fjármálaeftirlitið eða annað lögbært yfirvald aðildarríkis EES þar sem fjármálasamsteypa starfar, sem útnefnt hefur verið samræmingaraðili í samræmi við 26. gr. reglna þessara.

14. *Viðeigandi lögbær yfirvöld:*
- yfirvöld í aðildarríkjum EES sem bera ábyrgð á eftirliti á samstæðugrundvelli með eftirlitsskyldum aðilum innan hvers sérsviðs í fjármálasamsteypu, á Íslandi Fjármálaeftirlitið,
 - samræmingaraðili, sem er tilnefndur skv. 26. gr. reglna þessara ef hann er annar en yfirvöldin sem um getur í a. lið, og
 - önnur yfirvöld, eftir því sem við á, samkvæmt mati yfirvaldanna sem um getur í a. og b. lið. Við slíkt mat skal sérstaklega taka tillit til markaðshlutdeildar eftirlitsskyldra aðila í samsteypu í öðrum aðildarríkjum, einkum ef hún fer yfir 5%, og mikilvægi eftirlitsskylda aðilans, sem stofnsettur er í öðru aðildarríki, innan samstæðunnar.
15. *Aðildarríki EES:* Þau ríki sem eru aðilar að samningnum um hið Evrópska efnahags-svæði. Jafnframt falla undir hugtakið í reglum þessum þau ríki sem njóta sambærilegra réttinda samkvæmt alþjóðasamningum, enda sé mælt fyrir um slíkt í lagaákvæðum fjármálamarkaðar.
16. *Viðskipti innan samsteypu:* Hvers konar millifærslur þar sem eftirlitsskyldir aðilar innan fjármálasamsteypu eru um efndir beint eða óbeint háðir öðrum fyrirtækjum innan samstæðunnar eða einstaklingum eða lögaðilum sem mynda náin tengsl við fyrirtæki innan samstæðunnar, hvort sem þær eru samkvæmt samningi eða ekki og hvort sem þær eru gegn greiðslu eða ekki.
17. *Samþjöppun áhættu:* Möguleg tapsáhætta sem hvílir á fyrirtækjum innan fjármálasamsteypu sem er nægjanlega mikil til að ógna gjaldþoli eða almennri fjárhagsstöðu eftirlitsskyldra aðila innan samsteypunnar. Slík áhætta getur m.a. myndast vegna mótaðilaáhættu/lánsáhættu, fjárfestingaráhættu, váttryggingaáhættu, markaðsáhættu, annarrar áhættu eða samtvinnunar eða víxlverkunar þessara tegunda áhættu.
18. *Eiginfjárgrunnur:* Í reglum þessum er með eiginfjárgrunni átt við eiginfjárgrunn fjármálafyrirtækja sbr. X. kafla laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki, gjaldþol váttryggingafélaga sbr. III. kafla laga nr. 60/1994 um váttryggingastarfsemi eða þegar það á við framangreint reiknað samkvæmt reglum annarra aðildarríkja eða ríkja utan EES.
19. *Lágmarksgjaldþol:* Í reglum þessum er með lágmarksgjaldþoli átt við eiginfjárkröfu fjármálafyrirtækja sbr. X. kafla laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki, lágmarks-gjaldþol váttryggingafélaga sbr. III. kafla laga nr. 60/1994 um váttryggingastarfsemi eða þegar það á við framangreint reiknað samkvæmt reglum annarra aðildarríkja eða ríkja utan EES.

II. KAFLI

Tilgreining fjármálasamsteypu.

3. gr.

Ákvörðun á því hvort starfsemi samstæðu fari aðallega fram á fjármálamarkaði.

Við ákvörðun á því hvort starfsemi samstæðu fari aðallega fram á fjármálamarkaði þegar félag sem er ekki eftirlitsskyldt fer fyrir samstæðu skal hlutfall samanlagðrar stærðar efnahagsreiknings fyrirtækja á fjármálamarkaði vera meira en 40% af heildarefnahagsreikningi samstæðunnar.

4. gr.

Grundvallarviðmið við ákvörðun á því hvort starfsemi á fjármálasviði og váttryggingasviði teljist mikilvæg.

Við ákvörðun á því hvort starfsemi á fjármálasviði annars vegar og váttryggingasviði hins vegar eru hvor um sig talin mikilvæg, skulu samanlögð umsvif á hvoru sviði um sig vera umfram 10% af meðaltali hlutfalla reiknuðum samkvæmt neðangreindu:

- a. hlutfall stærðar efnahagsreiknings félaga sem tilheyra viðkomandi sviði, í samanlagðri stærð efnahagsreiknings félaga sem tilheyra fjármálamarkaði, og
- b. hlutfall lágmarksgjaldþols félaga sem tilheyra viðkomandi sviði í samanlögðu lágmarksgjaldþoli félaga sem tilheyra fjármálamarkaði.

Sé meðaltal hlutfalla reiknað hærra varðandi fjármálasvið telst meginstarfsemi fjármálasamsteypunnar vera á fjármálasviði og umfangsminni starfsemi á váttryggingasviði. Að öðrum kosti telst meginstarfsemi fjármálasamsteypunnar vera á váttryggingasviði og umfangsminni starfsemi á fjármálasviði.

5. gr.

Önnur viðmið við ákvörðun á því hvort starfsemi á fjármálasviði og váttryggingasviði teljist mikilvæg.

Jafnvel þótt skilyrði 4. gr. séu ekki uppfyllt eru fjármálasvið annars vegar og váttryggingasvið hins vegar hvort um sig talin mikilvæg, sé samanlögð stærð efnahagsreiknings félaga á umfangsminna sviði samstæðunnar meira en 6 milljarðar evra. Ef samstæða nær ekki hlutfallslegu viðmiði skv. 4. gr. en uppfyllir skilyrði þessarar greinar um umfangsminna svið samstæðunnar geta viðeigandi lögbær yfirvöld með samkomulagi sín á milli, ákveðið að slík samstæða teljist ekki fjármálasamsteypa eða komi ekki undir beitingu 23.-25. gr. ef þau telja slíkt ekki nauðsynlegt eða slíkt myndi vera óviðeigandi eða villandi m.t.t. markmiða viðbótarefirlits. Við slíkt mat má t.d. líta til eftirfarandi þátta:

- a. hlutfall umfangsminna sviðs fjármálamarkaðar er ekki umfram 5% sé það hlutfall mælt skv. meðaltali a. og b. liðar 1. mgr. 4. gr. eða mælt samkvæmt annaðhvort a. eða b. lið 1. mgr. 4. gr., eða
- b. markaðshlutdeild félaga á fjármálamarkaði er ekki umfram 5% í þeim aðildarríkjum sem félögin starfa, mælt samkvæmt stærð efnahagsreiknings á fjármálasviði eða samkvæmt brúttó bókfærðum iðgjöldum á váttryggingasviði.

Ákvarðanir samkvæmt þessari grein skulu tilkynntar öðrum lögbærum yfirvöldum eftir því sem við á.

6. gr.

Undantekningartilvik við ákvörðun á því hvort samstæða teljist fjármálasamsteypa.

Við beitingu 3. til 5. gr. geta viðeigandi lögbær yfirvöld í undantekningartilvikum og með samkomulagi, ákveðið að:

- a. Undanskilja fyrirtæki frá útreikningi hlutfalla þegar þau falla undir þau tilvik sem mælt er fyrir um í 22. gr.
- b. Taka tillit til þess hvort þau mörk sem mælt er fyrir um í 3. gr. og 4. gr. hafi verið uppfyllt í þrjú ár samfellt. Jafnframt má líta framhjá slíku ef umtalsverðar breytingar verða á uppbyggingu samstæðunnar.

Þegar fjármálasamsteypa hefur verið tilgreind samkvæmt 3. til 5. gr. skulu ákvarðanir samkvæmt þessari grein teknar á grundvelli tillögu frá samræmingaraðila fjármálasamsteypunnar.

7. gr.

Aðrar aðferðir við tilgreiningu á fjármálasamsteypu.

Við beitingu 3. og 4. gr. geta viðeigandi lögbær yfirvöld, í undantekningartilvikum og með sameiginlegri ákvörðun, notað annaðhvort eða hvort tveggja, tekjusatsetningu og/eða starfsemi utan efnahags, sem mælikvarða í stað eða til viðbótar við stærð efnahagsreiknings. Þetta á við þegar ofangreindir aðilar meta að þessir mælikvarðar hafi sérstaka þýðingu fyrir markmið viðbótareftirlits.

8. gr.

Samtæða sem uppfyllir ekki lengur skilyrði til að teljast fjármálasamsteypa.

Fari hlutfall fjármálastarfsemi skv. 3. gr. undir 40%, skal í næstu 3 ár þar á eftir miðað við 35%.

Fari hlutfall mikilvægis fjármálasviðs eða váttryggingasviðs skv. 4. gr. undir 10% skal í næstu 3 ár á eftir miðað við 8%.

Fari samanlögð stærð efnahagsreiknings félaga sem falla undir 5. gr. undir 6 milljarða evra skal í næstu 3 ár á eftir miðað við 5 milljarða evra.

Á ofangreindu tímabili getur samræmingaraðili í samráði við önnur viðeigandi lögbær yfirvöld ákveðið að fella ofangreind viðmiðunarmörk úr gildi.

9. gr.

Skilgreining á stærð efnahagsreiknings.

Með stærð efnahagsreiknings í 3. til 8. gr. er átt við samanlagða stærð efnahagsreiknings allra félaga í samstæðunni, samkvæmt nýjasta ársreikningi. Taka skal stærðir í hlutdeildar-félögum með í útreikningi í hlutfalli við eignarhald samstæðunnar í félögunum. Nota skal stærðir í efnahagsreikningi samstæðuuppgjors þar sem það liggur fyrir hjá viðkomandi hópi fyrirtækja.

10. gr.

Tilgreining lögbærra yfirvalda á fjármálasamsteypu.

Lögbær yfirvöld sem veitt hafa eftirlitsskyldum aðilum starfsleyfi skulu tilgreina allar samstæður sem falla undir gildissvið þessara reglna.

Í þessu sambandi skulu lögbær yfirvöld sem veitt hafa eftirlitsskyldum aðilum í samstæðunni starfsleyfi hafa með sér samstarf eftir því sem nauðsyn krefur. Ef lögbært yfirvald telur að eftirlitsskyldur aðili sem það hefur veitt starfsleyfi tilheyri fjármálasamsteypu sem ekki hefur verið tilgreind skal það koma því á framfæri við viðeigandi lögbær yfirvöld.

11. gr.

Tilkynningar um tilgreiningu fjármálasamsteypu.

Samræmingaraðili gerir móðurfélagi samstæðunnar viðvart um að samstæðan hafi verið tilgreind sem fjármálasamsteypa og um tilnefningu samræmingaraðila.

Þar sem móðurfélag fer ekki fyrir samstæðunni tilkynnir samræmingaraðilinn þeim eftirlitsskylda aðila sem hefur stærstan efnahagsreikning og starfar á umfangsmeira sviði fjármálamarkaðar samstæðunnar um tilgreiningu í samræmi við 1. mgr.

Samræmingaraðili tilkynnir lögbærum yfirvöldum sem hafa veitt eftirlitsskyldum aðilum í samstæðunni starfsleyfi og lögbærum yfirvöldum í því aðildarríki EES þar sem blandað eignarhaldsfélag í fjármálastarfsemi hefur höfuðstöðvar, auk annarra viðeigandi aðila, um tilgreiningu fjármálasamsteypu.

III. KAFLI

Umfang viðbótareftirlits með fjármálasamsteypum.

12. gr.

Umfang viðbótareftirlits með eftirlitsskyldum aðilum.

Til viðbótar við lögbundið eftirlit samkvæmt lagaákvæðum fjármálamarkaðar, mæla reglur þessar fyrir um viðbótareftirlit með eftirlitsskyldum aðilum skv. 1. gr.

Auk lögbundins eftirlits samkvæmt viðeigandi lagaákvæðum fjármálamarkaðar skulu eftirtaldir eftirlitsskyldir aðilar sæta viðbótareftirliti á vettvangi fjármálasamsteypu:

- a. Allir eftirlitsskyldir aðilar sem fara fyrir fjármálasamsteypu.
- b. Allir eftirlitsskyldir aðilar, hvers móðurfyrirtæki er blandað eignarhaldsfélag í fjármálastarfsemi með höfuðstöðvar á EES.
- c. Allir eftirlitsskyldir aðilar sem tengjast öðrum aðilum á fjármálamarkaði, í samræmi við 1. tölul. 2. mgr. 1. gr.

Sé fjármálasamsteypa hluti af annarri samstæðu sem telst fjármálasamsteypa í skilningi þessara reglna er Fjármálaeftirlitinu heimilt að ákveða að viðbótareftirlit taki eingöngu til síðarnefndu samstæðunnar.

13. gr.

Viðbótareftirlit með samstæðum þar sem móðurfélag er utan EES.

Allir eftirlitsskyldir aðilar, sem ekki sæta viðbótareftirliti í samræmi við 12. gr., en móðurfélag þeirra er eftirlitsskyldur aðili eða blandað eignarhaldsfélag í fjármálastarfsemi með aðalskrifstofu utan EES, skulu sæta viðbótareftirliti á vettvangi fjármálasamsteypu að því marki og á þann hátt sem talið er nauðsynlegt að teknu tilliti til 29. gr. reglna þessara.

14. gr.

Viðbótareftirlit með aðilum sem tengjast einstaklingum.

Í öðrum tilvikum en þeim sem mælt er fyrir um í 12. og 13. gr., þegar einstaklingar eiga hlutdeild í eða eru í eignatengslum við einn eða fleiri eftirlitsskylda aðila eða hafa umtalsverð áhrif á slíka aðila, án þess að eiga þar hlutdeild eða vera í eignatengslum við slíka aðila, geta viðeigandi lögbær yfirvöld ákveðið með samkomulagi sín á milli og með hliðsjón af gildandi lögum, hvort og að hvaða marki viðbótareftirliti með eftirlitsskyldum aðilum sé beitt á sama hátt og ef þessir aðilar mynduðu saman fjármálasamsteypu.

Til að beita slíku viðbótareftirliti verður a.m.k. einn af ofangreindum aðilum að vera eftirlitsskyldur samkvæmt 1. mgr. 1. gr. og skilyrði staflíða 3. og 4. tölul. 2. mgr. 1. gr. að vera uppfyllt.

Við beitingu 1. mgr. gagnvart samvinnufélögum meta lögbær yfirvöld fjárhagslegar skuldbindingar þessara félaga gagnvart öðrum aðilum á fjármálamarkaði.

15. gr.

Eftirlit með starfsemi sem ekki tengist starfsemi fjármálasamsteypu.

Að undanskilinni 27. gr. reglna þessara eða annarra ákvæða í lögum, felur viðbótareftirlit með fjármálasamsteypu ekki í sér að lögbærum yfirvöldum beri skylda til þess að hafa eftirlit með starfsemi þeirri sem blönduð eignarhaldsfélög í fjármálastarfsemi, eftirlitsskyldir aðilar utan EES eða fyrirtæki innan fjármálasamsteypu, sem ekki eru eftirlitsskyld, hafa með höndum og tengjast ekki starfsemi fjármálasamsteypu.

IV. KAFLI

Eftirlit með fjárhagsstöðu fjármálasamsteypa.

16. gr.

Gildissvið eftirlits með fjárhagsstöðu.

Til viðbótar við lagaákvæði fjármálamarkaðar fer viðbótareftirlit með fjárhagsstöðu eftirlitsskyldra aðila í fjármálasamsteypu eftir ákvæðum 17. til 22. gr., 25. gr. og 28. gr.

17. gr.

Eftirlit með fjárhagsstöðu fjármálasamsteypa.

Eftirlitsskyldum aðilum sem eru hluti af fjármálasamsteypu ber að tryggja að eiginfjárgrunnur samsteypunnar sé á hverjum tíma eigi lægri en lágmarksgjaldþol samsteypunnar.

Eftirlitsskyldir aðilar sem eru hluti af fjármálasamsteypu skulu sjá til þess að fyrir liggja stefna sem kveður á um hvernig kröfur um lágmarksgjaldþol fjármálasamsteypunnar skuli uppfylltar.

Samræmingaraðili fylgist með því að skilyrðum 1. og 2. mgr. sé fylgt og að eftirlitsskyldir aðilar eða blandað eignarhaldsfélag í fjármálastarfsemi framkvæmi a.m.k. árlega athugun á fjárhagsstöðu samkvæmt 1. mgr.

Eftirlitsskyldur aðili sem fer fyrir fjármálasamsteypunni, blandað eignarhaldsfélag í fjármálastarfsemi eða annar aðili sem samræmingaraðili tilnefnir, að höfðu samráði við önnur viðeigandi lögbær yfirvöld, skal senda niðurstöður athugunar samkvæmt þessari grein ásamt viðeigandi gögnum til samræmingaraðila.

18. gr.

Aðilar sem teljast með í útreikningi á eiginfjárgrunni og lágmarksgjaldþoli.

Aðilar sem teljast til fjármálamarkaðar skv. 5. tölul. 2. gr. skulu teknir með í útreikningi á eiginfjárgrunni og lágmarksgjaldþoli, samkvæmt þessum kafla.

19. gr.

Útreikningur á eiginfjárgrunni fjármálasamsteypu.

Eiginfjárgrunnur fjármálasamsteypu skal miðast við samstæðuuppgjör. Við mat á hvaða liðir teljast með í útreikningi á eiginfjárgrunni skal miða við 84. gr. laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki og 29. gr. laga nr. 60/1994 um váttryggingastarfsemi. Takmarkanir í áður nefndum lagaákvæðum á að telja tiltekna liði með í eiginfjárgrunni miðast við hlutfallslegt vægi hvors þáttar fjármálamarkaðar í heildareiginfjárgrunni samsteypunnar.

Draga skal frá eiginfjárliði sem rekja má til dótturfélaga sem ekki teljast með í samstæðuuppjöri.

Eiginfjárliði sem notaðir eru í fleiri en einu félagi innan samstæðu er eingöngu heimilt að telja einu sinni til eiginfjárgrunns.

Eiginfjárliðir sem myndast innan samstæðu á óviðeigandi hátt skulu dragast frá eiginfjárgrunni. Við mat á því hvað telst óviðeigandi skal nota viðmið viðeigandi lagaákvæða fjármálamarkaðar.

Við mat á eiginfjárgrunni fjármálasamsteypu skal Fjármálaeftirlitið jafnframt taka tillit til hvort flytja megi eiginfjárliði á milli sviða fjármálamarkaðar.

20. gr.

Útreikningur á lágmarksgjaldþoli fjármálasamsteypu.

Lágmarksgjaldþol fjármálasamsteypu fæst með því að leggja saman lágmarks eiginfjárkröfu fjármálafyrirtækja í samsteypunni, skv. 84. gr. laga nr. 161/2002 um fjármála-

fyrirtæki og lágmarksgjaldþol allra váttryggingafélaga í samsteypunni, skv. 30. til 33. gr. laga nr. 60/1994 um váttryggingastarfsemi. Lágmarksgjaldþol einstakra félaga skal koma inn í útreikning lágmarksgjaldþols samsteypunnar að sama marki og samstæðureikningur nær til viðkomandi félags. Uppfylli eitt eða fleiri dótturfélög innan samstæðunnar ekki kröfur um lágmarksgjaldþol á viðkomandi sviði fjármálamarkaðar, skal draga samtölu þess sem upp á vantar frá lágmarksgjaldþoli fjármálasamsteypu. Samræmingaraðili getur veitt undanþágu frá ákvæði þessarar málsgreinar telji hann að ábyrgð móðurfélags sé skýr og ótvírætt takmörkuð við hlutafjareignina.

Samræmingaraðili í samráði við önnur viðeigandi lögbær yfirvöld tekur ákvörðun um hlutdeild einstakra aðila í lágmarksgjaldþoli samstæðunnar með hliðsjón af skuldbindingum sem tengsl fela í sér í þeim tilvikum þegar ekki er um eignatengsl að ræða milli aðila innan samstæðu.

Eiginfjárgrunnur og lágmarksgjaldþol blandaðs eignarhaldsfélags í fjármálastarfsemi skulu reiknuð á samstæðugrundvelli í samræmi við lagaákvæði umfangsmeira sviðs fjármálasamsteypunnar. Sá hluti samstæðunnar sem telst ekki til fjármálamarkaðar er undanskilinn.

21. gr.

Heimild til að nota aðrar aðferðir við útreikning á eiginfjárgrunni og lágmarksgjaldþoli.

Starfi fjármálasamsteypa í öðrum ríkjum Evrópska efnahagssvæðisins getur Fjármálaeftirlitið í samráði við önnur viðeigandi lögbær yfirvöld heimilað að 19. og 20. gr. um útreikning eiginfjárgrunns og lágmarksgjaldþols eigi ekki við. Samhliða skal ákvarða að við útreikning eiginfjárgrunns og lágmarksgjaldþols sé notuð aðferð 2, aðferð 3 eða aðferð 4 í II. kafla viðauka I við tilskipun 2002/87/EB.

22. gr.

Heimild til að undanskilja aðila frá útreikningi eiginfjárgrunns og lágmarksgjaldþols.

Samræmingaraðili getur ákveðið að undanskilja aðila frá útreikningi eiginfjárgrunns og lágmarksgjaldþols skv. 19. og 20. gr., ef:

- a. aðilinn er staðsettur í ríki utan EES þar sem ætla má að löggjöf hindri aðgang að nauðsynlegum upplýsingum,
- b. ef aðilinn hefur óverulega þýðingu fyrir það markmið sem að er stefnt með reglum þessum, eða
- c. ef talning aðilans í útreikningi eiginfjárgrunns og lágmarksgjaldþols gefur villandi eða óviðeigandi mynd miðað við markmið reglna þessara.

Ef fleiri en einn aðili eru undanþegnir á grundvelli b. liðar 1. mgr. skal engu að síður telja þá með ef þeir samanlagt teljast ekki hafa óverulega þýðingu.

Áður en samræmingaraðili tekur ákvörðun sem byggir á c. lið 1. mgr. skal hann hafa samráð við önnur viðeigandi lögbær yfirvöld, nema brýn nauðsyn standi til annars.

Þegar eftirlitsskyldur aðili fellur undir b. eða c. lið 1. mgr. samkvæmt ákvörðun samræmingaraðila skal móðurfélag fjármálasamsteypu, sem hefur höfuðstöðvar á Íslandi, veita lögbærum yfirvöldum annarra ríkja EES sem eftirlit hafa með áður nefndum eftirlitsskyldum aðila umbeðnar upplýsingar vegna eftirlits með þeim aðilum.

23. gr.

Eftirlit með samþjöppun áhættu.

Um samþjöppun áhættu eftirlitsskyldra aðila innan fjármálasamsteypu gilda lagaákvæði fjármálamarkaðar auk reglna þessara. Ef blandað eignarhaldsfélag í fjármálastarfsemi er móðurfélag samsteypunnar, skulu lagaákvæði þess sviðs fjármálamarkaðar sem telst vera umfangsmeira gilda fyrir samsteypuna í heild sinni og fyrir móðurfélagið.

Samræmingaraðili skal sérstaklega fylgjast með áhættu vegna smitáhrifa (*e. contagion*) innan samsteypunnar, hættu á hagsmunaárekstrum, hættu á sniðgöngu á lagaákvæðum fjármálamarkaðar, auk tegundar og umfangs áhættu.

Eftirlitsskyldir aðilar eða blandað eignarhaldsfélag í fjármálastarfsemi innan fjármálasamsteypu skulu reglulega veita samræmingaraðila, á þann hátt og á því formi sem hann ákvarðar, upplýsingar um alla verulega samþjöppun áhættu fjármálasamsteypunnar. Samræmingaraðilinn skal, í samráði við önnur viðeigandi lögbær stjórnvöld, tilgreina þær tegundir áhættu sem einkum skal veita upplýsingar um að teknu tilliti til eiginleika og áhættustýringar samstæðunnar.

24. gr.

Viðskipti innan samsteypu.

Um viðskipti innan samsteypu gilda lagaákvæði fjármálamarkaðar auk reglna þessara. Ef blandað eignarhaldsfélag í fjármálastarfsemi er móðurfélag samsteypunnar, skulu lagaákvæði þess sviðs fjármálamarkaðar sem telst vera meginstarfsemi fjármálasamsteypunnar gilda fyrir sviðið í heild sinni og fyrir móðurfélagið.

Samræmingaraðili skal sérstaklega fylgjast með áhættu vegna smitáhrifa innan samsteypunnar, hættu á hagsmunaárekstrum, hættu á sniðgöngu á lagaákvæðum fjármálamarkaðar, auk tegundar og umfangs áhættu.

Eftirlitsskyldir aðilar eða blandað eignarhaldsfélag í fjármálastarfsemi innan fjármálasamsteypu skulu reglulega veita samræmingaraðila, á þann hátt og á því formi sem hann ákvarðar, upplýsingar um öll umtalsverð viðskipti innan fjármálasamsteypunnar. Samræmingaraðilinn skal, í samráði við önnur viðeigandi lögbær stjórnvöld, tilgreina þær tegundir viðskipta sem einkum skal veita upplýsingar um að teknu tilliti til eiginleika og áhættustýringar samstæðunnar.

Með umtalsverðum viðskiptum í 3. mgr. er a.m.k. átt við öll viðskipti þar sem fjárhæð fer yfir 5% af lágmarksgjaldþoli fjármálasamsteypunnar.

25. gr.

Áhættustýring og innra eftirlit.

Eftirlitsskyldir aðilar innan fjármálasamsteypu skulu sjá til þess að innra eftirlit og áhættustýring sé fyrir hendi á samsteypugrundvelli. Leiðbeinandi tilmæli Fjármálaeftirlitsins um innra eftirlit og áhættustýringu fjármálafyrirtækja skulu gilda fyrir fjármálasamsteypuna í heild sinni.

Áhættustýring skal a.m.k. fela í sér eftirfarandi:

- a. trausta stjórnun sem felur í sér samþykki og reglulega endurskoðun viðeigandi stjórn-eininga á áhættustefnu innan fjármálasamsteypunnar,
- b. fullnægjandi gjaldþolsstefnu sem tekur tillit til áhrifa viðskiptastefnu á áhættusamsetningu og fjárhagsstöðu, sbr. 16. til 22. gr., og
- c. fullnægjandi ferla sem tryggja að eftirlit með áhættu sé hluti af skipulagi aðila og að gripið sé til ráðstafana til að tryggja samræmi þeirra kerfa sem notuð eru hjá öllum

aðilum innan samsteypu sem falla undir viðbótareftirlit svo unnt sé að mæla, fylgjast með og stýra áhættu fjármálasamsteypunnar.

Innra eftirlit skal a.m.k. fela í sér eftirfarandi:

- a. að fullnægjandi aðferðir séu notaðar til þess að afmarka og mæla alla verulega áhættu tengda fjárhagsstöðu og sjá til þess að eiginfjárgrunnur sé í samræmi við áhættu, og
- b. að fullnægjandi skýrslugjöf og bókhaldsaðferðir séu fyrir hendi til þess að afmarka, mæla, stýra og hafa eftirlit með viðskiptum innan samstæðu og samþjöppun áhættu á samsteypugrundvelli.

Samræmingaraðili skal fylgjast með að allir aðilar sem falla undir viðbótareftirlit hafi fullnægjandi innra eftirlit sem veitt geti hvers kyns upplýsingar sem nauðsynlegar eru við eftirlit með fjármálasamsteypum.

V. KAFLI

Sérstök ákvæði um viðbótareftirlit.

26. gr.

Samstarf milli lögbærra yfirvalda á Evrópska efnahagssvæðinu.

Fjármálaeftirlitið og önnur viðeigandi lögbær yfirvöld hafa samstarf um eftirlit með félögum innan fjármálasamsteypu.

Í þeim tilvikum sem fjármálasamsteypa starfar í fleiri en einu ríki á Evrópska efnahagssvæðinu, tilnefnir Fjármálaeftirlitið ásamt viðeigandi lögbærum yfirvöldum einn samræmingaraðila, sem ber ábyrgð á samræmingu og framkvæmd viðbótareftirlits. Tilnefning samræmingaraðila er ákveðin í samræmi við þau viðmið sem sett eru fram í 10. gr. tilskipunar 2002/87/EB. Um verkefni samræmingaraðilans sem og samvinnu og upplýsingaskipti á milli lögbærra yfirvalda fer eftir þeim viðmiðum sem fram koma í 11. og 12. gr. ofangreindrar tilskipunar.

Sé móðurfélag samsteypunnar utan Íslands skal Fjármálaeftirlitið veita þeim lögbæru yfirvöldum sem eftirlit hafa með móðurfélaginu allar upplýsingar, sbr. ákvæði 107. gr. laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki og 3. mgr. 54. gr. laga nr. 60/1994 um váttryggingastarfsemi.

Sé móðurfélag samsteypunnar undir eftirliti Fjármálaeftirlitsins skal Fjármálaeftirlitið afla sömu upplýsinga frá viðeigandi lögbærum yfirvöldum annarra félaga í samsteypunni.

27. gr.

Hæfi stjórnenda.

Stjórnarmenn og framkvæmdastjóri blandaðs eignarhaldsfélags í fjármálastarfsemi skulu uppfylla hæfisskilyrði 52. gr. laga nr. 161/2002, um fjármálafyrirtæki og 43. gr. laga nr. 60/1994, um váttryggingastarfsemi.

28. gr.

Endurskipulagning fjárhags fjármálasamsteypu.

Fari eftirlitsskyldir aðilar innan fjármálasamsteypu ekki eftir ákvæðum 16. til 25. gr. reglna þessara eða, í þeim tilvikum, þrátt fyrir að uppfylla áður nefnd ákvæði, kröfu til lágmarksgjaldþols er stefnt í hættu eða gjaldþoli samsteypunnar er ógnað vegna viðskipta innan samsteypu eða samþjöppun áhættu, geta viðeigandi lögbær yfirvöld farið fram á að gripið verði til úrbóta.

Viðeigandi lögbær yfirvöld geta, eftir því sem við á, krafist móðurfélag fjármálasamsteypu um áætlun varðandi úrbætur á fjárhag samsteypunnar.

Áætlunin skal innihalda m.a.:

- a. tillögur að nauðsynlegum aðgerðum,

- b. hvernig fyrirhugaðar aðgerðir verndi fjárhagslega hagsmuni innláns- og kröfuhafa og fjárfesta sem og váttryggingavernd váttryggingataka, og
- c. tímamörk áætlunarinnar.

Sé endurskipulagning fjárhags ekki möguleg innan tímamarka áætlunarinnar eða fyrirhugaðar aðgerðir eru ekki líklegar til að vernda fjárhagslega hagsmuni innláns- og kröfuhafa og fjárfesta sem og váttryggingavernd váttryggingataka, skulu viðeigandi lögbær yfirvöld, eftir því sem við á, ákveða til hvaða úrræða verði gripið.

Með viðeigandi lögbærum yfirvöldum samkvæmt þessari grein er átt við eftirfarandi:

- a. samræmingaraðila í tilviki blandaðs eignarhaldsfélags í fjármálastarfsemi, eða
- b. viðeigandi lögbært yfirvald sem veitir starfsleyfi í tilviki eftirlitsskylds aðila.

Viðeigandi lögbær yfirvöld, þ.m.t. samræmingaraðili skulu samræma eftirlitsaðgerðir samkvæmt þessari grein eftir því sem við á.

VI. KAFLI

Samskipti við lögbær yfirvöld utan EES.

29. gr.

Fjármálasamsteypur þar sem móðurfélagið er utan EES.

Fjármálaeftirlitið og önnur lögbær yfirvöld skulu, eftir því sem við á, skera úr um hvort móðurfélag samsteypu með höfuðstöðvar utan EES lúti eftirliti sem er sambærilegt ákvæðum EES. Athugunin skal framkvæmd af því lögbæra yfirvaldi sem telst samræmingaraðili skv. 26. gr. reglna þessara og taka mið af 18. gr. tilskipunar 2002/87/EB.

Teljast eftirlit með móðurfélaginu ekki uppfylla kröfur samkvæmt reglum EES skal eftirlit með öðrum félögum vera í samræmi við 13. gr. reglna þessara. Lögbær yfirvöld geta krafist þess að stofnað verði blandað eignarhaldsfélag í fjármálastarfsemi með höfuðstöðvar á Evrópska efnahagssvæðinu og beitt ákvæðum reglna þessara um dótturfélög þess.

Um samstarf við lögbær yfirvöld utan EES fer eftir ákvæðum 19. gr. tilskipunar 2002/87/EB og samskiptareglum milli eftirlitsaðila innan EES.

VII. KAFLI

Gildistaka.

30. gr.

Reglur þessar eru settar með heimild í 3. mgr. 84. gr. og 3. mgr. 109. gr. laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki, með áorðnum breytingum, og 5. mgr. 29. gr. og 5. mgr. 54. gr. laga nr. 60/1994 um váttryggingastarfsemi, með áorðnum breytingum.

Reglur þessar öðlast þegar gildi.

Fjármálaeftirlitinu, 30. september 2008.

Jónas Friðrik Jónsson.

Árni Huldar Sveinbjörnsson.